

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/73151/1060

2η Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.Π. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/112232/1033/20.11.2020 (Β'5229) απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος “Εξοικονομώ - Αυτονομώ”, που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
3. Τον ν. 4122/2013 «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 42).
4. Την υπό στοιχεία Υ 33/2021 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς Τάξης των Υπουργείων» (Β' 4198).
5. Το π.δ. 70/2015 (Α' 114) περί ανασύστασης υπουργείων και μετονομασίας του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
6. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).
7. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

8. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
9. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
10. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
11. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
12. Το π.δ. 63/2020 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών» (Α' 156).
13. Την υπό στοιχεία Υ 70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).
14. Την υπ' αρ. 51875/2021 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη (Β' 1867).
15. Την υπό στοιχεία 88238/ΕΥΘΥ 811/29.08.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Σύσταση της Ειδικής Υπηρεσίας "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Ενέργειας" και αντικατάσταση των υπό στοιχεία Δ13/Φ7.11/18797/29.7.2008 (Β' 1540) και Δ13/Φ7.11/18801/29.07.2008 (Β' 1577) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύουν» (Β' 2733).
16. Την υπό στοιχεία Α.Π. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/112232/1033/ 20.11.2020 (Β' 5229/2020) κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος "Εξοικονομώ - Αυτονομώ", που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

17. Την από 14/02/2022 έγκριση 1ης Τροποποίησης Πρόσκλησης για το Υπόεργο «Πρόγραμμα “Εξοικονομώ - Αυτονομώ 2020”» Α/Α 1 της Πράξης 5150059 από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

18. Τα προβλήματα που έχουν προκύψει στον εφοδιασμό της αγοράς (εφοδιαστική αλυσίδα) λόγω της πανδημίας COVID-19, την καθυστέρηση που παρατηρείται στις απαιτούμενες διοικητικές διαδικασίες ενεργοποίησης Φωτοβολταϊκών Σταθμών και την διαπίστωση για την ανάγκη διορθώσεων λεκτικών και αναδιατύπωσης σημείων με σκοπό την ορθή απόδοση εννοιών και όρων του Προγράμματος.

19. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/69675/1553/8.7.2022 εισήγηση (περ. ε΄) της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), για το προτεινόμενο σχέδιο τροποποίησης της κοινής υπουργικής απόφασης του του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος “Εξοικονομώ - Αυτονομώ”, που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

20. Την από 1/7/2022 σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (α.π.: ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/ 68488/977-4/7/2022).

21. Την από 4/7/2022 σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (α.π.: ΥΠΕΝ/ ΕΣΠΑΕΝ/68629/980-4/7/2022).

22. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από αυτήν που αναφέρεται στην ανωτέρω υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/112232/ 1033/20.11.2020 κοινή υπουργική απόφαση, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.Π. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/ 112232/1033/20.11.2020 (Β΄ 5229/26.11.2020) Κοινής Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος “Εξοικονομώ - Αυτονομώ”, που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020», ως κατωτέρω:

Α. Ο τίτλος της τροποποιούμενης κοινής υπουργικής απόφασης θα είναι εφεξής:

Ε. Στην αρχή του έκτου εδαφίου της παρ. 1.3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος διαγράφεται η φράση: «αρχικές αυτές ενδεικτικές».

ΣΤ. Στο δέκατο τέταρτο εδάφιο της παρ. 2.2 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, μετά τη φράση «ενοικιαζόμενες» προστίθεται νέα φράση ως εξής:

«/δωρεάν παραχωρούμενες».

Ζ. Στο τέλος του δέκατου εδαφίου της παρ. 4.1 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Ως βάση της απομείωσης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ 24%. Διευκρινίζεται ότι ίδια μείωση προβλέπεται και στις περιπτώσεις που υπάρχει καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ.».

Η. Μετά το τελευταίο εδάφιο της περ. γ της παρ. 4.2 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Διευκρινίζεται ότι δεν επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα οι δαπάνες έκδοσης πέραν της μίας έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, καθώς και η δαπάνη για την έκδοση ηλεκτρονικής βεβαίωσης αρμόδιου μηχανικού που προβλέπεται στο άρθρο 30 του ν. 4495/2017.».

Θ. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4.3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Ως βάση της απομείωσης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ 24%. Διευκρινίζεται ότι ίδια μείωση προβλέπεται και στις περιπτώσεις που υπάρχει καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ.».

Ι. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5.2 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων θα παρέχεται είτε μέχρι την κάλυψη του μέγιστου προϋπολογισμού είτε μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής (για τις αιτήσεις πολυκατοικίας).».

ΙΑ. Το έκτο εδάφιο της παρ. 5.2 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Αιτήσεις Πολυκατοικίας (Τύπος Α και Β): Από 03.02.2021 έως 26.02.2021 σε όλη την επικράτεια.».

ΙΒ. Τα εδάφια 16 έως 17 της παρ. 7.1 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίστανται ως εξής:

«Επιλέξιμα για το Πρόγραμμα είναι τα παραστατικά δαπανών επί πιστώσει, συμπεριλαμβανομένων των παραστατικών δαπανών αμοιβής συμβούλου έργου και εκπόνησης τεχνικών μελετών, καθώς και τα εξοφλημένα παραστατικά που αφορούν σε πληρωμή ενεργειακού επιθεωρητή, έκδοση πιστοποιητικού ελέγχου ανελκυστήρα, ασφαλιστικών εισφορών και καταβολή ιδίων κεφαλαίων, που εκδόθηκαν για τους σκοπούς του κάθε έργου. Τα παραστατικά πρέπει να έχουν εκδοθεί μετά από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της αίτησης του Ωφελούμενου (ημερομηνία έκδοσης του ΠΕΑ κατά την πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση) και εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης, με εξαίρεση το παραστατικό πληρωμής του Α' ΠΕΑ η ημερομηνία του οποίου μπορεί να προηγείται της έκδοσης του Α' ΠΕΑ.».

ΙΓ. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7.3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Επισημαίνεται ότι στα ανωτέρω δικαιολογητικά συμπεριλαμβάνεται φωτογραφική τεκμηρίωση των εργασιών, καθώς και βεβαίωση του Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ότι υπάρχει σε ισχύ πιστοποιητικό ηλεκτρολόγου (Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη).».

ΙΔ. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7.3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος εισάγεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Διευκρινίζεται ότι η δαπάνη τυχόν έκδοσης Υπεύθυνης Δήλωσης Εγκαταστάτη για την επιλέξιμη κατοικία, δεν επιχορηγείται από το Πρόγραμμα.».

ΙΕ. Μετά το πέμπτο εδάφιο της παρ. 7.5.3 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος εισάγεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Για αιτήσεις σε υπαγωγή, οι προθεσμίες αποδοχής της απόφασης Υπαγωγής και υπογραφής της δανειακής σύμβασης (όπου απαιτείται), καθώς και η προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου, που λήγουν εντός των διαστημάτων από 09/03/2022 έως και 30/9/2022 και από 08/04/2022 έως και 30/10/2022 αντίστοιχα, παρατείνονται αυτοδίκαια ως και τις 1/10/2022 και 31/10/2022 αντίστοιχα.».

ΙΣΤ'. Μετά το όγδοο εδάφιο της παρ. 8.1 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος εισάγεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τις περιφέρειες όπου η χρηματοδότηση της άμεσης ενίσχυσης γίνεται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η άνω υποχρέωση ανέρχεται σε πέντε (5) έτη.».

ΙΖ. Το δωδέκατο εδάφιο της παραγράφου 8.1 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και τα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τον Ωφελούμενο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τρία (3) έτη (ή πέντε (5) έτη στις περιφέρειες που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης του δανείου ή/και της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και για τις περιπτώσεις ενοικίασης/βραχυχρόνιας μίσθωσης/δωρεάν παραχώρησης για δέκα (10) έτη μετά το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 -2020 που συγχρηματοδοτούν το Πρόγραμμα.».

ΙΗ. Το δέκατο τρίτο εδάφιο της ενότητας «Δικαιούχος» του κεφάλαιου 9 του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Δικαιούχος οφείλει να διασφαλίσει την τήρηση φακέλου έργου/προγράμματος για διάστημα πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της πράξης και, για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης/βραχυχρόνιας μίσθωσης, δέκα (10) ετών μετά το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 -2020 που συγχρηματοδοτούν το Πρόγραμμα.».

ΙΘ. Η περίπτωση ι του Παραρτήματος VI του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«ι. Τεκμηρίωση, για την αδυναμία εγκατάστασης ηλιακού συστήματος παροχής ZNX (συμπληρώνεται εφόσον δεν υπήρχε εγκατεστημένο σύστημα ZNX με χρήση ΑΠΕ και δεν υλοποιήθηκε εγκατάσταση ηλιακού συστήματος παροχής ZNX):

Στην κατοικία (μονοκατοικία/διαμέρισμα) δεν είναι εφικτό να εγκατασταθεί ηλιακό σύστημα παροχής ZNX, διότι (αναγράφεται ο λόγος που καθιστά μη εφικτή την εγκατάσταση π.χ. λόγω απαγόρευσης που προκύπτει από τον Κανονισμό ή από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της πολυκατοικίας, απαγόρευση λόγω ειδικής νομοθετικής διάταξης που διέπει τα διατηρητέα κτίρια ή τους παραδοσιακούς/ιστορικούς οικισμούς κ.λπ)....».

Κ. Το τρίτο εδάφιο του Παραρτήματος Χ του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την παρούσα δηλώνω ότι τα δικαιολογητικά που εμφανίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα έχουν επισυναφθεί ηλεκτρονικά, θα ενημερώσω το φάκελο του έργου με τα εν λόγω δικαιολογητικά και θα τηρήσω το φάκελο του έργου με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία για τρία (3) χρόνια (ή πέντε (5) στις περιφέρειες που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης του δανείου ή/και της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και για τις περιπτώσεις ενοικίασης/βραχυχρόνιας μίσθωσης/δωρεάν παραχώρησης για δέκα (10) έτη μετά το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 -2020 που συγχρηματοδοτούν το έργο.».

ΚΑ. Η εικοστή πρώτη και εικοστή δεύτερη περίπτωση της λίστας δικαιολογητικών του Παραρτήματος Χ του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος αντικαθίστανται ως εξής:

- Βεβαίωση από το διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) ότι υπάρχει σε ισχύ πιστοποιητικό ηλεκτρολόγου (Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη).
- Αντίγραφο σύμβασης σύνδεσης με το Δίκτυο ΧΤ, μεταξύ του αυτοπαραγωγού (χρήστη του ακινήτου) και του διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) καθώς και βεβαίωση για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού παραγωγής (αφορά εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού σταθμού με ενεργειακό συμψηφισμό και σύστημα αποθήκευσης ενέργειας (συσσωρευτές) σε συνδυασμό με το Φ/Β).».

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπό στοιχεία Α.Π. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/112232/1033/20.11.2020 (Β' 5229) κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος "Εξοικονομώ - Αυτονομώ", που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2022

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός Υφυπουργός Ανάπτυξης Οικονομικών και Επενδύσεων

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ